

Apunts de llengua

(publicat a *L'Heura digital* 28, 29 d'abril de 2011)

Ah, sí? Oh...!

Els signes de puntuació representen la principal eina que tenim per expressar en el mitjà escrit els èmfasis, les pauses, les preguntes, les sorpreses, les alegries i les penes..., és a dir, per expressar tot allò que envolta les nostres emocions. Sabeu, però, quines peculiaritats tenen? En aquest article ens centrarem en els signes d'entonació: els d'interrogació i els d'exclamació. Comencem!

1. ELS SIGNES D'INTERROGACIÓ

✓ Els signes d'interrogació s'utilitzen per marcar les preguntes directes. Així doncs, escriurem *Com et trobes?* i, en canvi, *Explica'm com et trobes.*

✓ D'acord amb la normativa, els signes d'interrogació s'escriuen preferiblement només al final de la pregunta, però si la interrogació és llarga (més d'una ratlla) també es poden escriure a l'inici. Vegem-ne un parell d'exemples:

Com et dius?

¿Em pots explicar exactament a què et refereixes quan dius que és possible que potser caldrà cancel·lar els vols que van al Japó?

✓ Cal separar la part de pregunta de la que no ho és mitjançant una coma:

I en Manel, que vindrà?

✓ Quan no volem modificar el to enunciatiu d'una frase però hi volem afegir la nostra reacció d'incredulitat o un matís de dubte, escrivim el signe d'interrogació entre parèntesis i separat amb un espai en blanc. Fixem-nos en aquest exemple:

Diuen que només la formació (?) ens assegura un futur millor.

En aquesta frase el signe d'interrogació entre parèntesis després del mot *formació* pot indicar que l'autor dubta de si realment la formació és l'únic element decisiu per tenir millors possibilitats en el futur.

2. ELS SIGNES D'EXCLAMACIÓ

✓ Els signes d'exclamació s'utilitzen per denotar sorpresa, admiració i alegria, o per expressar un volum de veu elevat en el mitjà escrit.

✓ Si en el punt anterior hem dit que, preferiblement, a l'inici d'una pregunta no escrivim el signe d'interrogació, encara és més estrany escriure el signe d'obertura en les exclamacions.

No obstant aquestes directrius de la normativa, però, lingüistes del prestigi de Joan Solà aconsellen escriure els signes d'entonació —tant els d'interrogació com els d'exclamació— a l'inici i al final de manera sistemàtica. Seguint aquesta línia, mitjans de comunicació com la versió catalana de *El Periódico* apliquen aquest criteri en els seus textos.

✓ Com hem assenyalat en els signes d'interrogació, per afegir un matís de sorpresa o d'ironia que no té el text original, podem escriure un signe d'exclamació entre parèntesis:

El ministre ha dit que la situació econòmica del país és prou bona (!) i que a partir de l'any vinent es començarà a crear ocupació.

El signe d'exclamació entre parèntesis indica la sorpresa —fins i tot el desacord— de l'autor de la frase vers la informació que dona.

✓ Si volem expressar un matís de sorpresa i un d'interrogació en la mateixa frase, podem escriure la combinació d'ambdós signes:

El Barça ha perdut!?
T'han donat el premi?!

✓ Després dels signes d'entonació, mai no escrivem un punt, però podem escriure una coma, un punt i coma o dos punts. Mirem aquests exemples:

El Barça ha guanyat!; ara falta el tràmit de la setmana que ve al Camp Nou.

Els punts suspensius, en canvi, cal que els escrivim abans: *No vindràs...?*

✓ Finalment, és aconsellable no escriure més d'un signe d'exclamació (o d'interrogació), encara que vulguem expressar *molta* sorpresa o admiració. Així, doncs, hauríem d'evitar frases com les següents:

**Quina alegria!!!*

**No vindràs???*

Apa, doncs, fins aquí l'article d'aquest mes! Esperem que us sigui ben útil, amb tots els ets i uts...!